

224  
8/8

Голові Верховної Ради  
Української РСР  
товаришу Кравчуку Л.М.

Про надзвичайну ситуацію  
в республіці

Останнім часом економічна, соціально-політична та криміногенна обстановка в республіці набула загрозливого характеру й має тенденцію до дальшого ускладнення. Особливо це стосується міста Києва, Львівської, Івано-Франківської, Тернопільської, Кримської та деяких інших областей. Ситуація, що склалася, є наслідком розбалансування економіки, масового порушення трудової дисципліни, громадського порядку, несанкціонованих мітингів, маніфестацій і пікетувань. Все це дезорганізує роботу державних установ, транспорту, викликає напругу в містах та інших населених пунктах. Організатори таких акцій ігнорують положення Конституції УРСР та чинного законодавства. Нетерпимість й агресивність деяких нових громадських формувань і політичних структур, проголошувані ними на мітингах гасла до громадської непокори, масових страйків формують у багатьох громадян почуття невпевненості в завтрашньому дні, породжують чутки про масові погроми.

В останній час учинена наруга більш ніж над 80 пам'ятниками держави та історії.

Увагу всієї країни привернула акція голодування студентів у Києві, де у центрі міста розташований наметовий табір. Біля голодуючих щоденно проводяться несанкціоновані мітинги і походи, що дезорганізують рух транспорту на Хрещатику. 10 жовтня мало місце багатолюдне пікетування будинку Держтелерадіо УРСР.

По окремих фактах наруги над пам'ятниками, а також дезорганізації руху транспорту та пікетування будинку Держтелерадіо у місті Києві органами прокуратури і внутрішніх справ порушені кримінальні справи, ведеться розслідування. Аргументовані роз'яснення керівництва Верховної Ради УРСР, багатьох народних депутатів, представників правоохоронних органів про неправомірність вказаних дій не знаходять розуміння у їх організаторів та учасників. Більш

того, 13 жовтня на мітинзі на площі Жовтневої революції пролунали заклики організувати багатотисячний похід до Верховної Ради УРСР 15 жовтня ц.р. і залишатися там, доки не будуть виконані всі ультимативні вимоги.

В західних областях України зберігається напружена релігійна обстановка. Нерідко виникають конфліктні ситуації та самочинні захвати культових приміщень.

Масове повернення в Крим татарського населення, неготовність до вирішення соціально-побутових проблем у межах чинного законодавства породжує напругу у відносинах між татарами та місцевим населенням області, викликає в ряді випадків небезпечне протистояння між ними.

Злочинне середовище уважно стежить за розвитком ситуації і, згідно з інформацією, якою ми володіємо, має намір відповідно використати подальший розвиток негативних подій. Вже сьогодні набувають загрозливого характеру несприятливі зміни у структурі злочинності. Зокрема, значно зросла групова, організована злочинність. Скоєні злочини відзначаються особливою жорстокістю й агресивністю. Злочинні групи оснащені новими технічними засобами, вогнепальною зброєю, їх дії стають дедалі більш зухвалими. У поточному році ліквідована 341 злочинна група, учасниками яких скоєно близько 2 тисяч злочинів. У злочинців вилучено понад 140 одиниць вогнепальної зброї, 4 мільйони карбованців та багато цінностей. Всього ж у республіці за цей період зареєстровано понад 2 тисяч навмисних убивств, понад 5 тисяч тяжких тілесних ушкоджень, 13 тисяч розбійних нападів та пограбувань, 87 тисяч крадіжок особистого майна громадян.

Послаблена боротьба з пияцтвом. Зростає злочинність неповнолітніх, на вулицях, у парках та інших громадських місцях. Стає більш розповсюдженою злочинність у сфері економіки, в тому числі спекуляція.

Все це, а також зневажливе ставлення до законів, заклики до громадської непокори дестабілізує становище в республіці, викликає тривогу й занепокоєння в людей, створює загрозливу обстановку. Якщо не зупинити розвиток негативних явищ зараз, це вкрай ускладнить життя народу і може привести до трагічних наслідків.

Самокритично оцінюючи діяльність правоохоронних органів республіки, ми бачимо, що в їх роботі є чимало недоліків і вживаємо практичні заходи до їх подолання. Але таке становище вимагає скоординованих та рішучих дій по усуненню причин та умов, що сприяють правопорушенням, зміцненню законності й правопорядку з боку місцевих Рад народних депутатів, правоохоронних органів, політичних партій, громадських об'єднань та рухів.

Для стабілізації обстановки в республіці, а також враховуючи наслідки надзвичайних подій в інших регіонах Союзу РСР, просимо Верховну Раду УРСР:

1. Прийняти Звернення до всіх громадян Радянської України, політичних партій, громадських організацій та об'єднань, народних депутатів УРСР та місцевих Рад із закликом відмовитись в період роботи сесій Верховної Ради УРСР від проведення страйків та інших масових акцій, які можуть здійснювати тиск на Верховну Раду.
2. Для здійснення невідкладних заходів по усуненню та ліквідації організованої злочинності, масових безпорядків, мікрелігійних та інших конфліктів створити тимчасову комісію Верховної Ради УРСР по стабілізації обстановки в республіці.
3. В зв'язку з надзвичайно напруженою ситуацією, що склалася у місті Києві, вважаємо за необхідне терміново розглянути питання про невідкладні заходи по стабілізації становища, зміцненню законності й правопорядку в столиці республіки і прийняти відповідне рішення.
4. Рекомендувати обласним, міським, районним Радам народних депутатів за участю народних депутатів УРСР невідкладно розглянути на сесіях стан законності та правопорядку на своїй території й прийняти термінові, надзвичайні заходи до реалізації Республіканської програми боротьби із злочинністю та зміцненню правопорядку.
5. Зобов'язати місцеві Ради народних депутатів, які з ряду питань ухвалили рішення, що протирічать положенням Конституції УРСР та чинного законодавства, протягом одного місяця переглянути їх і скасувати. В разі невиконання зазначеної вимоги розглянути питання на сесії Верховної Ради Української РСР.

6. Зажадати від виконавчих комітетів місцевих Рад народних депутатів на нових засадах організувати роботу добровільних народних дружин, робітничих загонів сприяння міліції, товариських судів, інших громадських формувань по здійсненню конкретної профілактичної роботи, посиленню боротьби з правопорушеннями, утвердженню законності, правопорядку та зміцненню трудової дисципліни.

7. Запропонувати обговорити у трудових колективах, учбових та навчальних закладах, на зборах громадян за місцем проживання існуючу ситуацію і виробити практичні заходи, спрямовані на суворе дотримання законності, правопорядку, зміцнення трудової дисципліни та норм моралі кожним громадянином республіки.

8. Прискорити розгляд та прийняття законів "Про громадські об'єднання", "Про свободу совісті та релігійні організації", "Про міліцію УРСР", а також інших законів про судово-правову реформу і охорону пам'яток історії та держави.

9. Рекомендувати засобам масової інформації оперативно та об'єктивно висвітлювати виникаючі надзвичайні ситуації, глибоко аналізуючи причини та умови, що їх породжують, тим самим сприяючи нормалізації обстановки, правовому вихованню населення, подоланню правового нігілізму в суспільстві.

Прокурор Української РСР

М.Потебенько

" " жовтня 1990 р.

Міністр внутрішніх справ УРСР

h/m

А.Василишин

" / 4 " жовтня 1990 р.

Міністр юстиції Української РСР

В.Бойко

" " жовтня 1990 р.

В.о. Голови КДБ УРСР

4/9

С.Марчук

" 6 " жовтня 1990 р.

*Ворон. Франко*

*х/120*